

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

MF 603

PRENUMERATA:	
Miesięcznie	Zł. 1-10
Kwartalnie	Zł. 3-30
Półrocznie	Zł. 6-60
Rocznie	Zł. 13-20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1-50

Konto P. K. O. 410-288.
Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 6.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.
Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:	
Strona.	Zł. 200-.
1/2 strony	Zł. 100-.
1/4 "	Zł. 60-.
1/8 "	Zł. 30-.
1/16 "	Zł. 15-.
1/32 "	Zł. 8-.
Przed faktem 100 proc. drzew.	Dróbne za słowo 30-.

Rok V.

Tarnów, piątek dnia 1-go stycznia 1932 r.

Nr. 1

Przebojem.

(Z okazji jubileuszu Jakóba Kahana).

Przeboj jest nietyle modą, ile prawem immanentem poezji. Poeta winien być przebojowcem, inaczej nie zajmuje i nie przyciąga. „Sturm und Drang” był takiego przeboju symbolem. Dziś zjawisko to jest niemal codzienne, albowiem poezja zbliża się coraz bardziej do życia, przez które trzeba się przebojem.

Hebrajska literatura jest przebojowa, zwłaszcza ta młoda, i dla tej cechy jest ona w dużej mierze młoda. Gdy Jelaś wołał „lami ani ameli”, nie zauważył on był podrażniającego Bialika, nie przeczuwał szalonego talentu Jakóba Kahana. Nie spodziewał się też, że twórczość ich będzie przebojowa, że Kahana będzie rewolucjonistą literatury hebrajskiej.

Dziś, gdy Kahana stawiamy w rzędzie najwybitniejszych przedstawicieli młodohebrajskiej literatury, patrzmy w ową, dla dzisiejszej mentalności naszej bardzo odległą czasę ze zdziwieniem, jak można było wątpić w rodziną twórczość wiecznego narodu.

Jakób Kahana zabiegował swem „sefer haszirim”. Od roku 1902 stawiał on coraz śmielsze kroki, wyrzając się coraz silniej w ducha twórczości hebrajskiej. Szybko obdarza nas jubilat nowym zbiorem wierszy, a w rok przed wojną ma on już za sobą poważny tom poezji. Niedawno zawarył jego twórczość dwa duże tomy.

Liryczne wiersze Kahana poety, działacza narodowego, naukowca i wykładawca, przykuwają, porwują. Mają one bowiem w sobie zdolność wnikać, a poeta wgrzyza się w nich wnikiwie, a trafnie, misternie dobrane słowa w przedmiot swej twórczości niepostrzeżenie, wydobywając z niego iowę piękno, które w poezji przyciąga, ów liryzm, który tak nastroja.

Jakże piękne są jego opisy natury, jakże zbliża się do niej do Bialika, piwcy natury.

Szwajcarią jako tło, to wprawdzie już wiele, ale od piękna jej górskich krajobrazów do udanych opisów natury jest jeszcze cała gradacja uduchowienia, które wyrażają się w mniej lub więcej udanym opisie przyrody. Kahana wyszedł z Szwajcarii i umiał podchwycić i przełać jej piękno na opisy natury wogóle. W tem też jest on z idea piękna, reprezentowaną w naturze, zgodny z motywami szwajcarskimi, które tworzą jego krajobrazy.

W opisach tych spoczywa Kahana przebojowiec, jednak rzutką jego naturą szuka po nim pola działania, szerszego miejsca w warsztacie wielkim, skąd wychodzi słowo hebrajskie, gdzie kształtuje się jego forma i nadaje się mu treść, gdzie się słowo to oży-

wia, skąd śmiało się je w świat puszcza i gdzie się ugrunturowują podstawy jego odrodzenia.

Kahana, odrodzenia tego szermierz, idzie dalej. Kahana chce wystawić gmach, który nie tylko z żydowskich ma być zbudowany cegiełek, ale składać się nań mają elementy budulcowe człowieczeństwa wogóle. Gmach ten ma być kulturą świata, zawierać ma

on skarbiec walorów wszechludzkich. Żydostwo wprawdzie pierwsze mu tło nadaje, język hebrajski prym wodzi jedyny, ale filary jego podpierają nie tylko żydostwo, lecz kulturę człowieka wogóle.

W tem wyjściu z żydostwa samego w krag i świat człowieczeństwa, można się u Kahana dostrzec heroizm, rewolucjonizm poety. Wprawdzie już literatura hebrajska patrzyła przez okno Europy, ale Kahana okno to nieporównanie rozszerza. Rozszerzenie pola motywow twórczych z kręgu czysto żydowskiego na światowy ten rys modernizmu literackiego, cechuje prawie cały dzisiejszy dorobek młodej literatury hebrajskiej, świadczą to niezbiecnie o tem, że modernizm stał się potrzebą patrzenia na szeroki horyzont, gdyż twórczość hebrajska spełnia swe zadania lat ubiegłych. Ani haskala, ani unarodowienie, ani obrona spraw politycznych, nie leży na jej linii, w tej mierze, jak to było przed półwieczem, gdy literatura hebrajska stawiała swe pierwsze kroki. Możemy ona więc wyjść poza ramy wyłącznie żydowskie i stać się światową, musi jednak być hebrajską. Rozbudowuje ona tak kulturę hebrajską, albowiem o czemkolwiek pisze po hebrajsku, tworzy i wnosi w gmach kultury hebrajskiej beczenne skarby. Bialik w tem ma rację, tak twierdząc. To też o tyle uważać można przeboj, modernizację literatury hebrajskiej za symptom naszego wznowionego życia, rys postępującego rozwoju.

Tego ruchu przedstawicielem jest Kahana w pełni. Można go nawet uważać za głównego protwódcę, bo posuwa się w modernizmie rewolucyjnie naprzód. On to istotnie wprowadza literaturę na wielką arenę literatury świata, a idąc przebojem, toruje drogę poetom innym.

Przebojem idzie Kahana i przez życia pola rozległe. Jak literaturę i hebrajski język, tak rewolucjonizuje on życie. I sadzę, że dlatego spotykamy go w obzbie politycznym, którego hasłem jest przeboj. Dlatego rewizjonizm odpowiada jego naturze modernizowania i maksymalizowania.

Ferment, który Jakób Kahana wnosi w życie literackie, społeczne i organizacyjne, jest zdrowy, albowiem stoi w nim mąż czynu, który wiele dla nas zdziałał i wiele jeszcze zdziałać może.

S. Stendig.

Dr. Aleksander Oberlaender
specjalista chorób skórnych, wene-
rycznych i dróg moczowych
ordynuje

w Tarnowie ul. Różana l. 5
(dom p. Blondera).

Uprawn. techn. dentystyczny
JÓZEF KORNIŁO
ul. Bernardyńska l. 15
przyjmuje praktykanta.

Jakób Kahan — jubilatem.

Na okres ciężkiej wstrząsów ekonomicznych i politycznych przypada jubileusz Jakóba Kahana. Jubileusz poety i pisarza redaktora i wydawcy, pedagoga i wielkiego orędownika żydowskiej myśli państwowej, który w swoim założeniu, całym swem jestestwem jest jaskrawem zaprzeczeniem obecnej doby.

Mowa tego poety — a Kahan jest przedewszystkiem poeta — jest spokojną i zrównoważoną. Cichy, subtelny liryzm śpiewa swoje pieśni o gołębiach, człowieku, lesie i wodzie, akordy delikatne i harmonijne, bez zachebów i zgryźtów. Proste, jasno i spokojnie. Bez rozpaczania, „wzburzonych balwanów” i „szalejących wichur”.

Twórczość Kahana — we wszystkich jej gałęziach — cechuje wyrazistość i zdecydowanie. Niemasz u Kahana dwóistości, sofizmów, załamowań. Na oczekujących go świat i życie, z jego różnemi przejawami, spogląda śmiało i czynnie niezrównoważonego zwanicy i krytyka. Sądzi bez uprzedzeń, ale i bez przesadnego entuzjazmu.

Jest bezwzględny i bezkompromisowy. „Wszystko albo nic”. Stał jego oddanie się ruchowi rewizjonistycznemu, oddanie się duszą i ciałem.

„Im tiszabarna kanfej haof wehu anu lizchoł al adamał, lo jaszuw im zeh l’hitot iremez” — I, lecz z całym samozaparcie czynną od nowa tworzyć sobie w zmienionem otoczeniu.

Trudno niemal znaleźć drugiego poety, tak wienego swojemu zdanemu, jak Jakób Kahan. Z pieczołowitością, głębokim pietyzmem i poczuciem obowiązku wykonuje swoją pracę. Czy to jako poeta, czy przywódcą rewizjonizmu, redaktora, czy pedagoga, wszędzie znać umiowanie idei, tematu, przedmiotu, rozważa i spokój w osadzaniu i postępowaniu.

Kahana kocha przyrodę i jej przejawy, lecz nie żywiołowo, jak to bywa u większości poetów. Jego opisy przyrody tchną serdecznością, niemal czułością, on czuje jej bliskość, przeżywa ją, jest częścią z niej wyrosniętą.

A kto tak przeżywa przyrodę, nie może też odrodzenia narodowego inaczej pojąć, przeżyć. Sjonizm jest walką o renesans narodowy — o wyzwolenie Ojczyzny, odbudowę państwa żydowskiego. Proste, jasne i przez się zrozumiałe.

Jasnym i przez się zrozumiałym jest też, że język

*) Jakób Kahan: „Habritih Haachronah”.

XIII. Doroczna Reduta

Ż. T. G. S. „Samson”

odbędzie się 2-go stycznia 1932 roku
w salach Kasyna miejskiego.

Maski mile widziane.

Dla masek wstęp znizony.

Dla pań spacer spoznowy.

Bilet dla rodziny z 3-ch osób 12 zł.

Konferencja krajowa winna dać odpowiedź na te problemy. Czas doprawdy, by konferencje nasze nie były tylko przeglądem sił, lecz by dały impuls i kierunek dla faktycznej pracy we wszystkich dziedzinach życia żydowskiego.

Dr A. Chomet.

„Nożem w plecy”

Tak płacze i lamentuje teraz p. Dr Zygmunt Silbiger.

Taki był hardy i butny, gdy obywateli urzędowanie w kahalach, tak dzielnie i odwrotnie stracił obrazy Żyd. Funduszu Narodowego ze ścian kahalnych, — czynił wszystko, co mu kazali jego „chasydy”, — był im posłuszny i powolny, szły subwencje na Klaus, Bobowę i Belz, zbierał laury na polu wsteczniczych, reakcji i ciemnoty w ulicy żydowskiej.

Komisarz kahalny był upojony „władzą”. Zdawało mu się, że to tak wiecznie potwa. Zapomniał, że „fortuna kołem się toczy”.

Teraz komisarz kahalny płacze i narzeka, że najlepszy jego „przyjaciele” napadli na „nożem w plecy”.

A gdy fotel komisarski się chwile, gdy władza z rąk się wyrywa i to już chyba bezpowrotnie, — p. Dr Silbiger chwycił się starego, wypróbowanego środka.

Fuścił ostatnich swoich wiernych giermków w ulicę żydowską, by zebrał podpisy wielu, wielu Żydów, którzy „teknieją” za władzą Dra Silbigera w kahalach. Podpisy te mają upiększyć wielki memoriał do władz nadzorczych.

Ze też jest jeszcze dość naiwny polityk, któremu się zdaje, że władze nadzorcze nie wiedzą, jak się takie podpisy zbiera i jaką one mają wartość.

I my nie zajmowaliśmy się tym „memoriałem”, gdyby nie okoliczność, że te naiwne brednie obnażają całą obłąkłość obecných stosunków, panujących w Żydowskiej Gminie wyznaniowej, dokąd wysłano Dra Silbigera dla „załatwienia czynności niecierpiących zwłoki”.

I jeszcze jedno, „Memoriał” ten, pod który pewna część Żydów zupełnie nieświadomie daje swoje podpisy, pisany jest przez pobawionego wpływów katolickiego działacza pewnego stronnictwa wpływowego, który z cynizmem i zapewne kpiąc sobie w duszy i głośno z wszystkich Żydów i z kahalni, pisze i powtarza wciąż „my Żydzi, lud żydowski, nasz kahal, nasz cmentarz i t. d.”

„Memoriał” powiższy pod „inwokacją” do władz, w której zapada na sionistów, opowiada cuda o murze cmentarnym i synach, które gdzieś tam koło żłazki zremontowały wreszcie przechodzi do sedna rzeczy i wypisuje hymny ku czci Dra Silbigera.

I płacze potem autor „memoriału” i lamentuje nad biednym losem Dra Silbigera. Ogół żydowski z tekstonką oczekiwiał jego rządów w kahalach, a teraz wszyscy przeciwko niemu.

Sposób — to nie szkodzi! To tylko może Drowi Silbigerowi pomóc.

„Ale ideowi pracownicy” Dra Silbigera? Ze ci się przeciwieństwo „idei” Dra Silbigera, to strach, to zgroza, to hańba dla nich i to też „memoriał” piętnuje.

Zresztą czytamy, co „memoriał” Dra Silbigera z dnia 23 grudnia 1931 pisze o tem dosłownie:

„Nie można dość gruntownie ubolewać, że znaleźli się w gronie Żydów taki wyrodni synowie, którzy zaślepieni ambicjami, czy co gorsza żądzą interesu, odważyli się zlekceważyć ten niezmierny wysiłek i nożem w plecy atakują te garstki ideowych pracowników z Drem Zygmunt Silbigerem na czele.

My Żydzi, poinformowani dokładnie o stosunkach panujących nie tylko w Zarządzie, ale w sercach i głowach niektórych członków Zarządu musimy na swojej potęgę i akcję, zwrócenia przeciw obecnu kierownictwu kahalni, tembardziej że to smutną odwagę mają ludzie, którym łatwo udowodnić, że tylko interes osobisty był motorem ich haniebnej akcji.

Wiadomo, że kahal jest instytucją, która rozporządza rozległym arsenałem środków i zależy od stopnia zaufania uczciwego społeczeństwa i od znajomości niedoli środowiska, jakie rozmiary może przybrać akcja pomocy dla społecznej nędzy z rozporządzalnych zasobów.

In czasy gorsze, im zadania włożone na Zarząd donioslejsze, tem intensywniej musi się iść z ratunkiem tam, gdzie on istotnie nastąpić powinien.

Długoletnia praca i działalność ideowa Dra Zygmunta Silbigera w tutejszym środowisku żydowskim gwarantuje, że on zaufania naszego nie zawiodł w szalownym oddaniu mu do dyspozycji środkami, te pewność powiększa najściślejsza współpraca z temi czynnikami Zarządu, które poszły z nim na ten trudny posterunek nie z interesu, nie dla szukania jakiegoś łatwego zrytu, czy zaspokojenia pięknych ambicji, ale dla dobra ludu żydowskiego, dla tworzenia im drogi do lepszej przyszłości i dlatego cała oszczędna kampania, wszczęta przeciwko Drowi Zygmunutowi Silbigerowi, napędza nas wstrętem i obrażeniem, a głos ten pódźże przez tysięczne rzesze Żydów i pier si podnieśnie słuszny gniew, iż znaleźli się wśród nas tacy, którzy zuchwale dla własnych korzyści targają się na pracę, uczciwość i zasługi.

Czy Dr Zygmunt Silbiger jest święty i niekalny? Tego nikt nie mówi. Wszyscy ludzie są ułomni i on może mieć błędy. Niemniej zapytaj należy, co kieruje tymi, którzy stali się nagle wrogami Dra Silbi-

Wyszła z druku książeczka p. t.

„Choroby zębów”

ich przyczyny i sposób zapobiegania

pióra

dent. I. HELLINA (Tarnów).

Do nabycia we wszystkich księgarniach.
(Znaczną część tej książki poświęcono jest młodej matce).

gera w walce nieuczciwie podjętej, — może wynajęty dla jakichś nieznanych, ciemnych sił czy korzyści!

Przebieg jeden z członków Zarządu chciał koniecznie syna swego uczynić podrabraniem i w tem mu wytrwale sekundeje drugi członek Zarządu, jako żeś niedozwolę podrabrnia, wnosząc na teren kahalny walkę o osobiste korzyści.

Czy jest kto w mieście, któryby nie wiedział, że trzeci członek Zarządu jest w tej sprawie podrabrnia grubo zainteresowany i że to jest ta sama figura, która już była w obzie sionistów i w ich obzie i zespolo występowała wrogo przeciw ortodoksom i Dr. Zygmunutowi Silbigerowi, choćby przy wyborach kahalnych i nie dziwnego, że człowiek ten zawsze był malkontentem, o ile ktoś nie napelił beczki jego pożałościwo.

Si inni, szczęściem również nieliczni, jest Aguda ze swoimi 28 zorganizowanymi członkami, która się gniewa z racji rzekawo rytualnego, którego ze względu na opozycję innych poważnych i silnych grup żydowskich, jak Klaus, Bobowa, Belz, było trudno do dużej reżni wprowadzić i jesteśmy świadkami gorzącej wani i wstyd Żydom przynoszących napadzi z ich strony na człowieka, który obejmując stanowisko po dawnych zaniedbaniach, powiedział sobie, że osobistych pieczeń przy kahalnym ogniu nikomu pieć nie pozwoli, co kazał ogólne dobro stawiać ponad wszystko.

Jeden największym grzechem jest to, że nie pozwolił brudem reklam rozprzestrzeniać w otynch interesów społeczeństwa żydowskiego, a drugim, że zaczął wśród mas żydowskich propagować nową ideologię współpracy z narodem polskim na gruncie państwowości i prożemowości.

On jeden z pierwszych docenił wskazania Marszałka Piłsudskiego i dążył do stworzenia nowego świata myśli i dążeń wśród Żydów.

Na tej drodze wrogami jego okazali się — nie dziwnego — tacy ludzie, którzy przyzwyczaili się z polityki własny robić interes.

Musimy, bo za moralny obowiązek to uważamy, stwierdzić, że żywno do p. Dra Zygmunta Silbigera pełne zaufanie, zarówno do poczyni jego gospodarczych w kahalach, jak i politycznych.

Pocetpamy działalność haniebną tych osobistych wrogów Dra Zygmunta Silbigera, którzy mając na oku własne korzyści, usiłują rzucić podejrzenia i insynuacje na drogi nam honor i część Dra Zygmunta Silbigera.

Prosimy i żądamy, by władze nadzorcze położyły kres tym niegodziwym wicherzom i napasom i dały Drowi Zygmunutowi Silbigerowi pełną satysfakcję.

OL. Co pisze memoriał Dra Silbigera, „Wyrodni synowie”, „Aguda z 28 członkami” — racja, racja!

Chyba teraz każdy zorientuje się, co zaszło w kahalach i kto załatwia „czynności niecierpiące zwłoki” i jakie to są „czynności”.

X.

Z okazji żałobny koheanej kuzynki Heli Sternlicht z p. Fredkiem Weinbergiem z Krakowa, serdecznie gratuluję

Mina i Izak Fischowice
Fryda i Mania Fisch
Fulek Fisch.

Walne zebranie Stow. „Nosej Hamitah”

W niedzielę dnia 27 bm. odbyło się doroczne walne zebranie stowarzyszenia „Nosej Hamitah”. Zebranie miało przebieg dość burzliwy. Ostą krytykę ze strony obecnych na zgromadzeniu członków wywołała gospodarka ustępującego wydziału, a wszczętość jego gospodarka finansowa. Sprawozdanie kasowe złożył p. Wistreich. Ze sprawozdania tego wynika, że dochody w roku sprawozdawczym wyniosły 9,457 zł. Z kwoty tej wydano na właściwy cel tego stowarzyszenia, a mianowicie na pomoc dla odesiadujących t. zw. „pokutnie” kwotę 2,371 zł. natomiast na administrację i prowizję kwotę 5,358 zł.

Należy podkreślić iż w stowarzyszeniu tem dotychczas nie istniała wogóle komisja rewizyjna.

Ustępującemu wydziałowi udzielono na usilne próby przewodniczącego absolutum.

Przy wyborach do nowego wydziału lista ustępującego zarządu poniosła smutną klęskę.

Prezesem stowarzyszenia wybranym został p. Gabriel Durst zaś wiceprezesem wybrano p. Henryka Hollandra.

Wykaz puszek ściennejch.

Klub org. sionistyczny 21.72, Weltsch 416, Wild & Strauss 3.91, Dr Grünberg 3.31, Dr. Lieblach 3, Dr Goldberg 2.50, Jakob Weis 1.80, R. Gelb 1.59, Fischer 1.45, Dawid Gros 1.31, Keller 1.30, Wertheimer 1.31, Perlberg 1.20, Rossner 1.12

Po 1. — Wolf Taubenfeld, Dr Lauterbach, Herman Lader, Dr Wolf Munkstambli (12 kor austr.), Jakób Abramowicz, Händler, M. Spiro 0.85, Osterweil 0.86, Jakób Volkman 0.80, Związek Kredytowy 0.74, Beigelstein 0.70, Singer 0.62, Linzer 0.59, Fenichel 0.57, Dr Feiwel 0.56, Izak Lustgarten 0.56.

Po 0.50 Ch. I. Siedliskier, Borchmicht, Abramowicz & Fränkel, Wilhelm Greisman, Sandhaus, Regina Hendipf, Nowotny, Neo Feuerstein, Saul Gelb 0.48, Lederberg 0.47, H. Perlstein 0.46, M. Schwebel 0.42, Aron Süsskind 0.40, Sabina Degen 0.35, Deresiewicz 0.35, Abraham Ettinger 0.34, Józef Gelb 0.30, Herman Lerner 0.25, Mojżesz Strom 0.24, Jakób Steiner 0.23.

Puste, Balsam, Fluhrwa, Brandt & Weiman, Bajer (Hotel Bristol), B-cia Braun, Moses Chalfin, S. Freifeld, Simche Sommer, Braun, Ewa Galdzähler, Leon Schmuckler, Izak Bruh, Abraham Weinberg, Józef Lehrhaupt, Izak Kampf, Zygmunt Nath.

Do ostatniego wykazu Nadrin przereczenie nie wydrukowano nast. osób: Reich 3., Ezriel Hönig 3., J. Holländer i Syn 3.

Org. Wizo ofiarowała na akcję Chibath-Zion 80 zł. Org. Hanoar-Haiwir ofiarowała na Złotą Księgę w związku z akcją jubileusz 50-lecia Chibath-Zion i 30-lecia K. K. L. 100 zł.

Najbliższe akcje Keren Hajesod

Po załatwieniu szeregu miejscowości w zach od cinku okręgu małopolskiego przez Dr. Finkelsteina (Oświęcim, Andrychów, Cieszyń) i Prof. Fränkla (Trzebinia, Szczakowa, Krzeszowice, Skawina, Wadowice, Kępy, Zator), przystąpiła centrala krakowska do przygotowania nowych akcji propagandowych na Górnym Śląsku (Król. Huta, Tarnowskie Góry, Myslowice), dokąd w najbliższych dniach wyjeżdża dr. centrali p. M. Finkelstein. Nadto równocześnie objeżdża z ramienia centrali p. prof. Fränkel szereg mniejszych miejscowości małopolskich (Brzesko, Sędziszów, Ropczyce, Tarnobrzeg, Rozwadów, Nisko, Ulanów, Leżajsk), gdzie od dłuższego czasu nie było akcji Keren Hajesod. W międzyczasie wyjeżdżają: będzie również Żywiec.

Mimochemo stwierdzić wypada, że wszędzie, dokąd zajeżdża delegat Keren Hajesod, znajduje nam życzliwe poparcie, a ofiarność społeczeństwa żydowskiego na rzecz odbudowy Palestyny mimo notorycznie ciężkich czasów, nigdzie nie zawodzi.

KOMONIKATY.

Akademia ku czci poety Jakóba Kahana. Zorganizowaną z inicjatywy tut. Brith Trumpeldor komitet międzyorganizacyjny dla uczczenia 50-lecia poety Jakóba Kahana, urządziła w sobotę 2 stycznia 1932 r. o godz. 5 popoł. w sali „Astorja” uroczystą akademię z następującym programem:

- 1) Zagajenie — tow. Joachim Neiger.
- 2) Kwartet muzyczny.
- 3) Deklamacja.
- 4) Recytacja.

5) Mowa uroczysta — tow. Dr Dawid Neiger.

Wstąpił 1 zł i 50 gr. na pokrycie kosztów. Odczyt poety Romana Brandstättera. W niedzielę dnia 3 stycznia 1932 odbędzie się w sali kasyno o godzinie 5 popoł. odczyt poety Romana Brandstättera na temat: „Tragedia Juliana Klauzki”. P. Brandstätter opiera się na materiale, jaki wydobyl na światło dzienne w archiwach paryskich, gdzie pracował jako stypendysta państwa polskiego. Ze względu na nader ciekawy temat i osobę prelegenta, odczyt budzi powszechnie zainteresowanie.

Kapali. We wtorek 5 stycznia 1932 posiedzenie zarządu o godz. 8.30 w lokalu Haszomeru.

Towarzystwo Miłośników Książki Hebrajskiej. Posiedzenie Wydziału odbędzie się w niedzielę 3 stycznia 1932 o godz. 8 weseur w lokalu redakcji „Tygodnika Żydowskiego”, Mickiewicza 6.

KONCES. BIURO REWIZYJNE
dla księgowości i rachunkowości handlowej
JÓZEFA MÜLLERA
tłumacza sądowego i zaprzysiężonego rewizora
księgowego znajduje się
przy ul. Krasińskiego 5. II. p.

Dział sportowy.

„Samson” (Tarnów) najlepszym zespołem pingpongowym województwa krakowskiego.

W ub. tygodniu przebyła sekcja pingpongowa Samsonu dwie ciężkie próby, w których zdala ponad wszelką wątpliwość egzamin, przedstawiający ją w chwilowej przynajmniej formie do człowieczego miernika w woj. krakowskim. Jako pierwszy przeciwnik wystąpił wicemistrz Krakowa Hakoah. Okazało się, że sumnie tytuły krakowskiej A-klasy stanowią dla Samsonu zbyt małą zapórę, by utrzeć ich posiadacza od rekordowej klęski. To też Samson, dzieląc od samego początku drużęcącą przewagę, wygrał w najwyższym teoretycznie osiągalnym stosunku 9:0. Podniesione na tem miejscu kilkakrotnie twierdzenie, że w okręgu krakowskim Samson posiada najlepszą drużynę pingpongową, zostało tym wynikiem ponownie, a zarazem przekonywująco zadokumentowane. Wobec tego faktu przydzielenie Samsonu do klasy B przez krakowskie władze pingpongowe zakrawa już nie tyle na zwyciężając szyskanie, ile na ironię i nieodroczyste ten projekt osiągnięcia tylko jego twórców. Samson bowiem ze swemi 5 kompletniemi zespołami pingpongowymi i reszłą przeszło 100 czynnych graczy, nieposiadając jakościowo, jak to tylekroć udowodniło, niosła białą w okregu krak. równorzędne konkurencje, ale też i łosićcowo przewyższa wszystkie sekcje pingpongowe pozostałych klubów.

Przeciwnikiem Samsonu w drugim dniu był mistrz Polski Hasmona (Lwów), zespawiają w swej drużynie najlepszych pingpongistów Rapietę. Opiromniona dwoma wysokokroftowymi zwycięstwami nad najsilniejszymi drużynami Krakowa, w walce z którymi ani jednego punktu nie straciła, znalazła w zawodnikach Samsonu znacznie groźniejszych i zacząłszy przeciwników, przyczem asy pingpongów polskiego o każdy punkt musieli żaźarte boje staczać. Bohaterem dnia był Schmidt (Zamość), który pozedni na pierwszy ogień i odrazu zyskał zwycięstwo dla Samsonu, dzięki czemu wyniki ogólny zawodów ukształtował się 1 : 8 dla Hasmony, podczas gdy w Krakowie bez trudu, formalnie spacerem, Hasmona dwukrotnie po 6 : 0 wygrał.

Najpiękniejszą partią dnia było spotkanie pokazowe między mistrzem Polski Ehrlichem a Schmidtem z Samsonu, obituujące w oczach niewidzianych w Tarnowie dramatycznych i emocjonujących momentów, przyczem mistrz Polski niejedn raz stanął tuż nad przepaścią klęski. Ostateczny wynik 40 : 38 (I dla Ehrlicha) stanowił wybitny sukces dla Tarnowianina.

Wyniki spotkań w obu dniach były następujące:

Samson — Hakoah (Kraków) 9 : 0.
Schiff — Chahupowicz 21 : 18, 21 : 16,
Seiden — Markowicz 13 : 21, 21 : 18, 24 : 22,
Hollander — Goldberg 24 : 22, 21 : 18,
Schmidt — Haubenstock 15 : 21, 23 : 21, 21 : 15,
Gelbwachs — Sandberg 21 : 19, 22 : 20,
Faust-Seiden — Sandberg-Markowicz 14 : 21, 21 : 15,
21 : 12,
Hollander-Schmidt — Weizenblum-Chahupowicz
21 : 16, 21 : 15,
Gelbwachs-Schiff — Goldberg-Haubenstock 21 : 10,
21 : 14.

Samson — Hasmona (Lwów) 1 : 8.
Schmidt (S) — Löwenherz (H) 20 : 22, 21 : 18, 21 : 14,
Kühl (H) — Holländer (S) 19 : 21, 21 : 19, 21 : 18,
Fichtmann (H) — Seiden (S) 21 : 17, 21 : 18,
Münzer I (H) — Faust (S) 21 : 14, 21 : 16,
Ehrlich (H) — Weiss (S) 21 : 13, 21 : 15,
Münzer II (H) — Gelbwachs (S) 21 : 18, 23 : 21,
Bracia Münzerowie (H) — Schmidt-Holländer 21 : 11,
16 : 21, 21 : 19,
Ehrlich-Fichtmann (H) — Faust-Seiden (S) 21 : 14,
23 : 25, 21 : 14,
Kühl-Löwenherz (H) — Gelbwachs-Schiff (S) 21 : 18,
21 : 19.

Dalsze rozgrywki pingpongowe.
Niedziela 3 stycznia Samson — Makkabi (Jasio). Zawody te rozstrzygnęły nieoficjalny prymat w pingpongu na prowincji — zda się, że drużyna tarnowska i tym razem nie da sobie wydrzeć dominującego stanowiska. Do zawodów tych wystąpił Samson w najsilniejszej obsadzie.

Sroda 6 stycznia Samson — Z. T. S. (Kraków). Jako ostatni przedstawiciel człowiego grupy Krakowa postara się Z. T. S. powetować pogromy, doznane przez wszystkie goszczące dotychczas tutaj drużyny krakowskie, gdyż z tym wyklętnym celem przyjeżdża jego zespół do Tarnowa. Charakterystycznym bowiem jest, że drużyny krakowskie zawsze znajdowały jakąś wymówkę lub usprawiedliwienie, jako to przemęczenie podróży, obecność rezerwowczych i t. p. za poniesione porażki. Nauczony doświadczeniem Z. T. S. jednak sumiennie się przygotował i liczy na rehabilitowanie barw Krakowa.

Niemniej jednak Samson, który został usilnie przez okręg krakowski skrzywdzony, dołoży starań, by i ostatniego reprezentanta krakowskiej A-klasy przełamać o bezwzględnej wyższości tarnowskiego pingpongu.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Chaim Friedman.

LIST DO REDAKCJI.

Tarnów, dnia 30 grudnia 1931 r.

Szanowna Redakcjo!

Proszę uprzejmie o umieszczenie w najbliższym numerze Szan. pisma następującego oświadczenia:
Przedrukowania w numerze 50 Tygodnika Żydowskiego z dnia 24 grudnia 1931 zażalenia mego, wniesionego do Województwa w Krakowie w sprawie oddania pomiarów miasta Tarnowa w przedsiębiorstwo nastąpiło bez mej wiedzy i woli.

Kreślę się z poważaniem
Inż. Stefan Rapf.

Ostatni tydzień przymiowania na Makkabiade.

Z powodu licznych zapytań z całej Polski, wiadomą przeydym Makkabi, że w poczet członków ekspedycji zalicza się tylko osoby, które do dnia 6 stycznia 1932 roku wpłaciły pierwszą ratę w wysokości 25 dolarów względnie 30 dolarów dla podróżujących w 4-ro osobowych kabinach, do 25 stycznia druga rata 30 wzgl. 40 dol., a trzecia rata do 16 lutego 45 wzgl. 55.50 dol. Wraz z pierwszą ratą wpłaca ponadto każdy uczestnik sumę 1.50 dolar. tytułem ubezpieczenia i 0.65 dol. za kosztą administracyjną poszczególnych komisji okręgowych. Niedotrzymanie chociażby jednego z terminów płatności powoduje skreślenie z listy uczestników.

Każdy turysta ma prawo odstąpienia swych praw innej wskazanej przez siebie osobie fizycznej, lecz tylko za zgodą Kierownictwa Transportowego i za dopłatą 10 dolarów. W razie niedostarczenia przez uczestującego, względnie nieprzyjęcia przez Kierownictwo Transportowe zastępcy, traci odstępujący turysta dolarów 18.50 przed 5 lutego i 28.50 przed 25 lutego 1932 roku. Po tym terminie zwraca się tylko kwoty, jakie odczyta Centrala Światowa Makkabi w Berlinie od towarzystwa okrętowego, kwater w Palestynie, restauracji i innych osób zainteresowanych. Centrala Makkabi w Berlinie, wzgl. Towarzystwo Transportowe Makkabiady będą czyniły wszelkie starania, by odstępujący z bardzo ważnych przeskrońd tracił jak najmniej.

Każdy członek ekspedycji otrzymuje po wpłaceniu ostatniej raty kartę uczestnictwa, którą należy starannie przechowywać, gdyż bez niej nie będzie można korzystać z żadnych świadczeń. Odstąpienie karty uczestnictwa osobie drugiej jest surowo wzbronione. Za niezłożenie z poszczególnych świadczeń nie zwraca się równowartości.

Uczestnicy zabierają z sobą bagaż wyłącznie dla własnych potrzeb. Zabrania się przewożenia przedmiotów, podlegających opłacie celną, materiałów łatwopalnych i wybuchowych.

Osoby chore, żarzące lub o wyglądzie odrażającym nie mogą być członkami ekspedycji.

Opłatę uiszczają uczestnicy za pośrednictwem PKO. w dolarach w zlocie według kursu normalnego z dnia 15 listopada 1931 r.

Co słyszać w kahale?

Nic wesłego Przewodniczący Tymczasowego Zarządu szuka na gwałt wotno ufości. Kilka już zwołał posiedzeń, lecz wciąż są one zdekompletowane. Absentują si, „ideowi” jego towarzysze, a „ortodoksi” jeszcze się nie przeprosili. Jeszcze nie ustalono, kto ma zostać dalatorem. Ale i ta sprawa będzie podwójnie wzięt załatwioną, religia będzie na tyła uratowana — „patentowno” „ortodoksi” będą mogli pogodzić się z „Drem Silbigerm. Podobno z Bobowej nadziedzi rozkaz popierania Dra Silbigera.

Wnet nadzieję z Bobowej interpretacją wszystkich N. n. pozycy. Zapewne usłyszysmy wyjaśnienie, że mają one kabalistyczne znaczenie i zapanie znowu zgoda i harmonia między kliką agudowskopropinatorską.

Do zgody pcha i Bobowa. Do tej zgody napewno dojdzie i żadnych zmian nie będzie.

Opary z bażna kahalnego będą nadal zatrwały atmosferę w ulicy żydowskiej.

Ukazy.

Z początkiem grudnia b. r. rozesał imieniem Komitetu niestienia pomocy bezrobotnym, p. komisarz Marszałkowiec niektórym obywatelom miasta wezwania o przesłanie deklaracji i gotówki na rzecz bezrobotnych.

Pismo to zawiera w zakończeniu następujące zdanie:

„Gdybyśmy deklaracji z zaofiarowaniem odpowiedniego zasiłku do 10 lbm. nie otrzymali, komitet wezwu ważnego uznania wysokości zasiłku przypadającego na W. P. ustali i odnieście się do władz przełonych o wskazanie nam środków dla ściągania zasiłków od opornych”.

Pomijając okoliczność, że wezwania takie zostały

wysłane do osób, które nie siedzą „na workach złota”, zapytać jednak się godzi czy p. komisarz powinien był sygnować tego rodzaju pismo zawierające groźby, których ostatecznie nikt się lekać nie powinien.

O ile nam wiadomo, Komitety niesienia pomocy bezrobotnym są Komitetami prywatnych osób choćby w skład tego komitetu wchodziły osoby urzędowe jak Starosta, Komisarz miasta i t. d.

Komitet ten może apelować do ofiarności obywateli, ale niema prawa nakładania podatków, komitet nie może wedle „własnego uznania” ustalać wysokości zasiłków przez obywateli, płacić się mających.

Już całkiem niepowinno wygląda zakończenie odezw, iż Komitet odnieście się do władz przełonych o wskazanie środków dla ściągania zasiłków od opornych.

Ciekawi jesteśmy jakie to władze przełone są w tej mierze kompetentne i w jakie uprawnienia wyposażone są te władze nadzorcze, o ile chodzi o ściąganie dobrowolnych datków na rzecz bezrobotnych.

Pismo podpisane przez komisarza miasta nie powinno zawierać zdań, które w niczem nie przyczyniają się do podniesienia autorytetu władz.

Byłby już najwyższy czas, aby p. komisarz przed podpisaniem odezw zwrócił się do osób doświadczonek, czy odezwę tę z uwagą na ich treść mogą być przez niego podpisane.

W ostatnich dniach właściciele restauracji i hoteli otrzymali z Magistratu pisma zawiadamiające tychże właścicieli, iż Warszawski Komitet Wojewódzki dla spraw bezrobocia i Wojewódzki Komitet w Krakowie reskryptem z 14 listopada 1931 r. L. II. Fin. 15/31 zalecił tu komitetowi opodatkowanie zabaw sylwestrowych, oraz rachunków restauracyjnych i hotelowych we formie 25% dodatku do cen biletów wstępu względnie 25% dodatku do rachunków restauracyjnych.

Komisarz miasta na skutek tego „zażalenia” należał powyższy podatek 25% od biletów wstępu i rachunków restauracyjnych i hotelowych, a organy Magistratu zgłosił się po odbiór zainkasowanej należności a równocześnie pełnić będą funkcje kontrolne.

I w tym wypadku należy się zapytać na jakim przepisie ustawa opiera się to zarządzanie, nakładające na obywateli taki wygórowany podatek.

Od jakiego to czasu „zażalenia” komitetów wojewódzki dla spraw bezrobocia muszą być wykonane przez burmistrzów i komisarzy.

Pan komisarz miasta nakłada zatem na skutek zlecenia Komitetu na szynkarzy i hotelarzy i tak już nadmiernie obciążonych najrozmaitszego gatunku podatkami nowymi ciężary, które oprócz zaleceń warszawskich i krakowskich wojewódzkiego komitetu bezrobocia nie mają żadnej podstawy prawnej.

Podróż samolotem w sprawach handlowych

Tomaz Bata, szef światowej wytwórni obuwia, wyruszył dnia 10 grudnia w towarzyszywe swych najbliższych trzech współpracowników trzymotorowym samolotem systemu Fokker, pilotowanym przez angielskiego kapitana Neville Stacke, oraz przez głównego pilota zakładów Bata — Broucka, w podróż, której ostatnim etapem będą Indie. Długość trasy wynosi 32000 kilometrów.

Wystartowano w Zlinie, głównej siedzibie firmy. Ekspedycja kieruje osobiste Tomaz Bata.

Podróż prowadzi przez wszystkie kraje i wieksze miasta północnej i wschodniej Afryki.

Celem podróży są sprawy handlowe na Wschodzie, jest to największy lot, jaki kiedykolwiek został podjęty.

Energia i przedsiębiorczość Tomaza Bata jest do prawdziwej godna podziwu. Jej też zawdzięcza firma Bata swój niebywałe szybki rozwój oraz sprężystą organizację, która umiejętnie dostosowuje się do indywidualnych potrzeb różnych krajów.

ZAWIADOMIENIE

Zawiadamiam Szan. P. T., iż wystąpiłem z firmy H. Kleinbierda i prowadzę niezależnie

art. pracownię malarsko-szyldową
pod firmą „Reklama” przy pl. Sienkiewicza 3 (w podwórzu).

Polecam szyldy, reklamy świetne, napisy, szyldy szklane i t. p.

☛ Ceny przystępne. ☛

Z Poważaniem
Goldschmidt i Kirschenbaum.

Fotografujecie się w nowo otwartym

z zakładzie fotograficznym

firmy

„Rembrandt”

plac Sobieskiego 2 (naprzeciw

Starostwa).

Zakład otwarty od godz. 9 rano do 7 wieczór.

UWAGA: Zdjęcia wieczorem przy świetle elektrycznym.

Z drukarni J. Pisza w Tarnowie